

Budapest – České Budějovice Tanszéki terv 1. **FRISSÍTÉS (2020.03.20)**

Tárgyfelelős: *Kronavetter Péter*
Oktatók: *Bartha András Márk, Fazekas Katalin, Fejérdy Péter,
Karácsony Tamás, Klobusovszki Péter, Kronavetter Péter*
Meghívott oktatók: *Beke András, Szabó Péter*

A kialakult járványügyi helyzetre való tekintettel az alapvetően személyes konzultációkra alapozó, gyakorlati tárgy menetét, követelményeit az alábbiak alapján módosítjuk. A számonkérések, beadandó feladatok teljesítésénél alapvető elv az egyenértékűség elve: a korlátozások miatt nem teljesíthető munkarészek helyett azzal egyenértékű munkarészek készítenők el, az alábbiak szerint.

2020 tavaszán a TT1 tárgy egy budapesti és egy külföldi helyszín megismerésével az építészeti kiállítások témáját járja körül. Hogyan, hol, kinek és miért állítunk ki házakat és terveket? Egyáltalán ezeket mutatjuk be, vagy új történeteket szövnünk belőlük? Mit lehet tanulni az újrameselésből?

A félév során két, kis csoportban végzett feladat kapcsán kiállításokat tervezünk. Budapesten, a régió kortárs építészeinek munkáit bemutató tárlatot rendezünk be egy fiktív kiállítóterben ("Vendéglátás itthon"), majd České Budějovice egy valóságos építészeti kiállítóterébe tervezünk 20. századi magyar építészeket bemutató kiállítást ("Vendégségben otthon").

A két feladat konzulensi stábja eltérő: míg az első feladatnál a tanszék Sustainable Communities tervezési stúdiójából Fazekas Katalin és Fejérdy Péter tart velünk, addig a második feladat során az Innovative Public Spaces stúdióból Bartha András Márk és Klobusovszki Péter segíti a tervezési munkát.

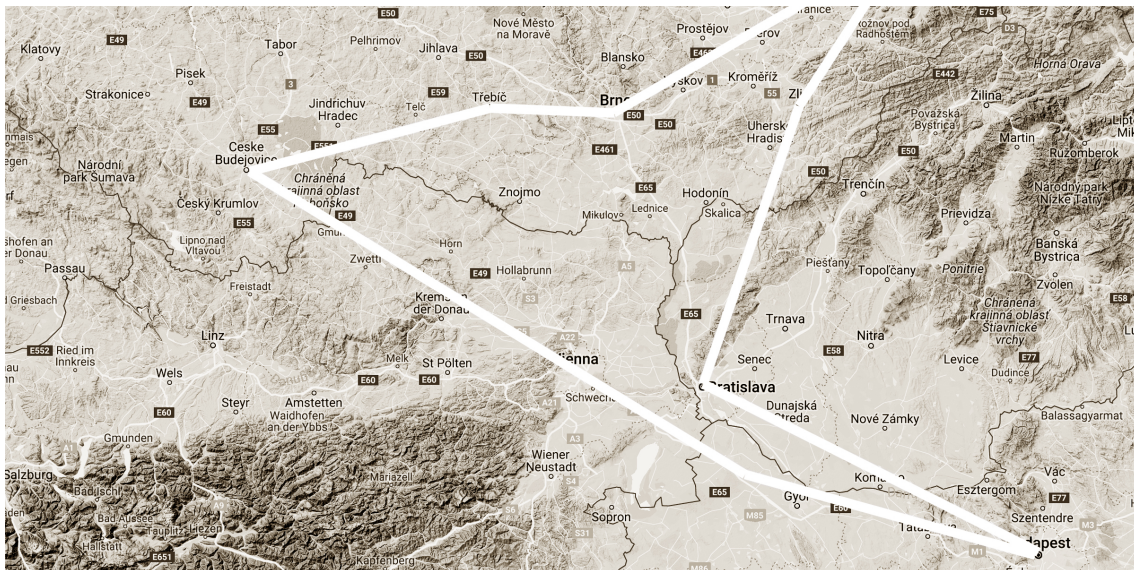
A hallgatók továbbra is 2 fős csoportokban dolgoznak tovább, a csapatok maguk között is személyes találkozások nélkül tartva a kapcsolatot. A közös munkát digitális felületeken, elsősorban Office 365 egyetemi felület, MS Teams egyetemi felület és Zoom.us konferencia-hívás applikációval végezzük. Előbbiekhez [csatlakozási segédlet elérhető itt](#).

Könyv

A közös gondolkodás eredményeit, akárcsak 2018-ban és 2019-ben (TT1 korábbi féléveinek munkáját összefoglaló füzetek megtalálhatóak [itt](#) és [itt](#)) év végén ismét nyomtatott szubjektív atlaszban, tanulmányfüzetben mutatjuk be.

Kutatásunk a félév során mindig tervezés alapú. A rendelkezésre álló idő rövideje miatt tudatosan egyetlen kép vagy makett készítésére fókuszálunk, amelynek tervezése során a sebészeti műtétek analógiájára a valóság jelentős részét (az egész testet) letakarjuk, csak a beavatkozás területére koncentrálnunk. Munkánk során folyamatosan egységes nyelvezetet, formátumot és kötött műfajokat használunk - egyrészt a majdani kötet tartalmának összefogása, másrészt az adott műfajokban (montázs, makett, képalkotás) való jártasság megszerzése miatt. A kötet szerves részét képezik az egyes feladatokhoz írt kísérőszövegek is.

Az eredeti kiírásban kötött féléves műfajként meghatározott kollázs fogalmát fellazítjuk (mivel sem a közös együttműködés feltételei, sem a szükséges alapanyagok nem adóttak), az alapvetően analóg technika mellett ennek minden digitális megfelelője felé kinyitjuk a félévet, plusz komolyabban vesszük a kollázsok animálását, bátorítjuk efelé a hallgatókat.

Utazás

Április elején három napos dél-csehországi utazásra indulunk, hogy megnézzük a [Miller & Maranta Architekten](#) kiállítását, és ennek apropóján felfedezzük a régió kiemelkedő építészeti alkotásait többek közt [Brnoban](#), [Zlinben](#), [Ostravában](#) és [Pozsonyban](#).

Az utazás közben készült hallgatói fotók és rajzok a tanulmánykötet részét képezik - a félév folyamán fejenként 5-5 elküldött, fekete-fehér fotóból, vagy beszkenneelt úti vázlatból válogatunk a könyvbe.

Az utazást elhalasztjuk, őszi félévben remélhetőleg fakultatív utazásként új időpontban megszervezzük és bepótoljuk.

Olvasókönyv

A félév elején a tárgy tematikájához kötődően olvasó-kötettel (reader) segítjük a tervezési munkát. A szövegek csupán ajánlott olvasmányként szolgálnak, de mindkét feladat kiírásához, témájához, munkamódszeréhez kapcsolódnak, így ezen kiemelt olvasmányok átolvasását mindenképp javasoljuk az adott órák előtt.

Középülettervezési Tanszék nyári zárókiállítása

A félév legjobb munkái ([akárcsak tavaly](#)) részt vesznek a Középülettervezési Tanszék 2020 tavaszi félévének nyári zárókiállításán a MÉSZ Ötpacsirta utcai székházának Kós Károly termében 2020. június 19.-től július 4.-ig. A kiállítás az azonos téma köré szervezett Középülettervezés 2., Komplex tervezés 1. és Tanszéki terv 1. tantárgyak eredményeit mutatja majd be.

A féléves kiállítás június végén feltehetően elmarad, de a Tanszék célja, hogy az őszi félév elején ezt pótoljuk, addig pedig online felületen publikáljuk azonos tematika mentén a féléves terveket.

1. feladat - VENDÉGLÁTÁS ITTHON - Budapest

Nincs olyan mából fúvott palack, amibe bezárhatnám magam, lubickolhatnék benne. Valamennyi idejére szükségem van.

(Mészöly Miklós)

A félév első felében az egykori kelenföldi Kismotor- és Gépgyár (Budapest, Prielle Kornélia u. 4.) üzemi csarnokának megtisztításával és belakásával foglalkozunk. A jelenleg több bérlő által használt épület felaprózott tereit újra egységes egészként értelmezve tervezünk a régió válogatott kortárs épületeit bemutató kiállítást.

Feladatunk alapját a Középülettervezési Tanszék 9 ország együttműködésben készülő, a régió építészetét feltérképező kezdeményezése adja (PACE - Public Architecture in East-Central Europe), amelyet Fazekas Katalin, a PACE egyik magyarországi szervezője mutat be. A 2020-ban első évével induló, hosszútávú kezdeményezés évről évre Kelet-Közép-Európa legrangosabb középületeit gyűjti össze három kategóriában (Innovative Public Spaces, Sustainable Communities és Recollective Architecture).

A feladat során nem a csarnok kiállítótérként való hasznosításának építészeti tervezésével foglalkozunk, hanem kurátorként és kiállítástervezőként az egykori ipari épület karakteres tereinek értelmezésével hozunk létre ideiglenes pop-up kiállítást. A feladat az 5x6 raszteres épületen belül a kiállítási installáció megtervezése, illetve a kiállítás dramaturgiájának téri megfejtése.

A feladat kidolgozása során óráról órára következetes munkavégzés folyik, melynek vezérfonalát a kollázs, mint munkamódszer adja. Ennek lépései:

- gyors térhasználati kollázs-sorozat (3 eltérő koncepció alaprajzi, esetleg metszeti bemutatása az üzem belakására, talált anyagok, papírok, textilek felhasználásával), majd ennek fejlesztése (3. óra)
- órai műhelymunka során fabrikált, a tervezett kiállítást térben bemutató kollázs, illetve erről készített fotók és animációs sorozat (4. óra)

A rendkívüli tavaszi szünet miatt az elmaradt két konzultációt pótoljuk, a beadás értelemszerűen tolódik, de ez a feladat könnyen, és különösebb változtatások nélkül befejezhető.

A konzultációk rendje a maradék konzultációkra: feltöltés a tárgy tárhelyére csütörtöktől az óra kezdéséig, csapatonként 2-2 opponens ír rá kritikát péntek estig (8 csapat, 16 opponencia, 6 oktató – 3 opponencia/oktató). Az első konzultáción (2020.03.26.) közös konferenciahívással és online előadással indítunk).

Az első feladat záróprezentációja közös konferenciahívás során történik az óra időpontjában. A csapatok 5-8 perces prezentációban mutatják be tervüket.

1. feladat beadandó munkarészek digitális ~~és nyomtatott~~ (a megadott lapsablon használatával, ~~A3 méretben, 300 g/m² matt lap~~) formátumban, ~~az eredeti kollázsokkal együtt~~:

- a terv lényegét legjobban bemutató, a tervet érthetővé tevő alaprajzi és/vagy metszeti kollázs (készülhet analóg vagy digitális kollázsként) - 1:500-1:50 léptékben
- 1 darab kollázs-alapú látványterv, amely a részletek és a pontos működés bemutatásának igénye nélkül egyetlen festménybe sűríti a terv hangulatát. A feladat fontos része a legjobb képarány, kivágot megtalálása, a beavatkozás lényegének egyetlen pillanatfelvételbe való sűrítése (készülhet analóg vagy digitális kollázsként).
- 750-1500 karakternyi igényes megfogalmazású kísérszöveg, amely kiegészíti, magyarázza, árnyalja a rajzos munkarészeket, lehet saját szöveg, vagy akár a tervet szépen illusztráló idézet - a megadott lapsablon használatával, ~~A3 méretben~~

Vázlatterv: 2020 április 9. csütörtök 15.15

Vázlatterv pótlása: 2020 április 16. csütörtök 15.15

2. feladat - VENDEGSÉGBEN OTTHON - České Budějovice

"A tradíció, a „trado” „tradite” latin szó jelentése: „tovább adni”. Ahhoz, hogy valamit tovább tudjunk adni, ami a mienk is, ami a mi ittlétünk tanúsága, ahhoz előbb meg kell keresnünk, fel kell fedeznünk, meg kell találnunk azt a valamit. Amikor valamit változatlanul adunk tovább, vagy azt hisszük, hogy ex-nihilo, a semmiből hoztunk létre valamit, egyaránt a múlt foglyaí maradunk. Az első esetben tudunk róla, valamilyen meggondolásból, vagy jobb híján tesszük, amit teszünk, a másodikban ártatlanul, öntudatlanul és észrevétlenül. A hagyomány sohasem norma, hanem a megértés közege, amelyben mindig szükségszerűen benne vagyunk."

(Pazár Béla)

A félév második felében az út során felkeresett rangos cseh építészeti kiállítóhely (House of Art České Budějovice) valóságos tereibe tervezünk fikatív kiállítást magyar építészek munkáiból. A két fős csapatok az alábbi kiemelkedő, alaposan dokumentált életművel rendelkező 20. századi magyar építészek közül választhatnak egyet-egyet:

1. Janáky István	5. Szendrői Jenő
2. Gulyás Zoltán	6. Farkasdy Zoltán
3. Molnár Péter	7. Lauber László és Nyiri István
4. Rimanóczy Gyula	8. Jánossy György

A második feladat helyszíne (a cseh galéria tere) a helyszín meglátogatás nélkül is könnyen megismerhető, megérthető. A kiállítás témájául megjelölt XX. századi magyar építészeket bemutató monográfiák a hallgatóknak a könyvtár és az egyetem bezárása miatt nem elérhetőek. Ezért módosítunk a tematikán, és egyetlen alkotóra fókuszálunk.

A feladat így inkább pályázatszerű, amihez hallgatói csapatonként 2-2 vezető konzulenszt rendelünk. Egy konzulensi párosra 2-2 hallgatói csapat jut (Karácsony Tamás + Szabó Péter, Klobusovszki Péter + Bartha András, Fejérdy Péter + Fazekas Katalin, Kronavetter Péter + Beke András). A hallgatók a konzultációk során az órák ideájában online konferenciahíváson egyeztetnek a konzulensekkel. A második feladat során egyszer tartunk közös összenézést, és a végső leadás is közös, online prezentációval történik.

A feladat során a választott építész(ek) életművét (vagy 1-1 házát, korszakát vagy akár a tervezés melletti egyéb tevékenységét) bemutató kiállítást kell tervezni, a terv fejlődését ebben az esetben is óráról órára a végső tervhez közelítő feladatok segítik:

- a választott építész megismert életművét értelmező, azt szűrő, tömören ismertető, lényeges kurátori kérdést megfogalmazó kiselőadás („Akkor tudunk jól dolgozni, ha a kurátor megmondja, melyik az az elefánt, amiből bolhát kell csinálni, és melyik az a bolha, amiből elefántot” Héjjas Pál)
- a bemutatandó, szűrt anyagot, vagy akár a térhasználatot/installációt is előrevetítő, kollázs technikával készülő kiállítási plakát
- gyors kollázs-technikával készülő story-board a végleges leadáshoz

2. feladat beadandó munkarészek digitális és nyomtatott (a megadott lapsablon használatával, A3 méretben, 300 g/m² matt lap) formátumban, az eredeti makettal együtt:

- 1:50-1:25 léptékű makett a kiállítótérrel, vagy annak jellegzetes teréről (dioráma)
- a makett felhasználásával min. 3 makett-fotó kollázsszerű továbbdolgozásával animáció/kép-szekvencia/comic-strip (a makett-alapanyagok problematikus beszerzése miatt készülhet digitális technológiával)
- a terv lényegét legjobban bemutató, a tervet érthetővé tevő alaprajzi és/vagy metszeti kollázs - 1:500-1:50 léptékben (készülhet analóg vagy digitális kollázként)
- 750-1500 karakternyi igényes megfogalmazású kísérőszöveg, amely kiegészíti, magyarázza, árnyalja a vizsgálatot és az öntvényeket, lehet saját szöveg, vagy akár a tervet szépen illusztráló idézet - a megadott lapsablon használatával, A3 méretben

Leadás: 2020. május 22. péntek 12.00 óra

Pótleadás: 2020 május 29. péntek 12.00 óra

A félévi kiírás részét képező mellékletek:

- archív fotók, történeti térképek, levéltári tervek, légifotók a kelenföldi Kismotor- és Gépgyár épületéről
- a gyárépület felmérési terve (AC)
- a PACE (Public Architecture in East-Central Europe) 2020-as jelöltjei (9x3 épület elérhető publikációinak listája)
- a PACE arculatának elemei (logó, honlap, betűtípusok)
- TT1 Olvasófüzet 2020
- a tanszék grafikai arculati csomagja
- a félévközi leadások mintatablója és mintafájlla

Ajánlott olvasmányok, irodalom:

- PELKONEN, Eeva-Liisa - CHAN, Carson - TASMAN, David: Exhibiting Architecture, A Paradox? Yale School of Architecture, 2015
- ARRHENIUS, Thordis - LENDING, Mari - MILLER, Wallis - MCGOWAN, Jéréemie Michael: Place and displacement, Exhibiting Architecture. Lars Müller Publishers, Zurich, 2014
- PER, Aurora Fernandez, MOZAS, Javier (szerk.): Reclaim - Remediate Reuse Recycle. A+T Publishers, Vitoria-Gasteiz 2012
- HABA, Péter: Magyar ipari építészet 1945-1970. Terc, Budapest 2019
- Világok között - Vajda Lajos élete és művészete 2018
- PAZÁR, Béla: Klasszikus és modern (DLA-értekezés)
- Dům umění České Budějovice 1998-2013

valamint a második feladathoz ajánlott monográfiák:

- FERKAI, András: Gulyás Zoltán építésze. Budapest 2005
- JANÁKY, István: A hely - Janáky István épületei, rajzai és írásai
- JANÁKY, István: Az építészet szépség rejtekei Magyarországon
- FEHÉRVÁRI, Zoltán - PRAKFALVI, Endre: Rimánóczy Gyula. Holnap Kiadó, Budapest 2019
- HADIK, András - HAJDÚ, Virág - PRAKFALVI, Endre - RITÓÓK, Pál: Rimánóczy Gyula (1903-1958)
- PAZÁR, Béla: Molnár Péter építésze.
- FERKAI, András: Farkasdy Zoltán építésze. Scolar Kiadó, Budapest 2014
- FERKAI, András: Jánossy György építőművész. Budapest 2000

Az egyes órák helyszíne, programja és a határidők a következők:

DÁTUM	ÓRA	PROGRAM	HELYSZÍN(EK)	AZ ÓRA MENETE
febr. 13.	I.	bevezető előadás	BME K299 tanszéki közösségi tér	- helyszínbejárás: Bp. XI. Prielle Kornélia utca 4. (találkozó 15.15-kor a helyszínen)
febr. 20.	II.	előadás és konzultáció	BME K299 tanszéki közösségi tér	- rövid bevezető előadás, I. feladat ismertetése - Fazekas Kati előadása (PACE) - előadás: kollázs - Haba Péter előadása (kelenföldi Kismotor- és Gépgyár épülete és kontextusa) - konzultáció: kurátori koncepció, első vázlatok
febr. 27.	III.	előadás és konzultáció	BME K299 tanszéki közösségi tér	- Biri Balázs előadása (építészeti kiállítások és a Hetedik Műterem munkái) - Ember Sári előadása (saját kiállítások, munkamódszer és kollázs) - konzultáció: három alaprajzi kollázs
márc. 5.	IV.	előadás és konzultáció	BME K299 tanszéki közösségi tér	- GubaHámorei (Guba Sándor + Hámorei Péter) előadása (kollázs és animáció) - közös órai kollázs workshop
márc. 12.	V.	előadás és konzultáció	BME K299 tanszéki közösségi tér	—Kronavetter Péter előadása (a Goldberger gyár hasznosítása — Zsuffa és Kalmár Építész Műterem) — konzultáció
márc. 19.	VI.	konzultáció	BME K299 tanszéki közösségi tér	— konzultáció
márc. 26.	V.	Vázlattevé hét	konferenciahívás	- távoktatás tesztüzem, teszt-konzultáció
ápr. 2.	VI.	előadás és konzultáció	konferenciahívás	- konzultáció (opponenciák) - Kronavetter Péter előadása (a Goldberger gyár hasznosítása - Zsuffa és Kalmár Építész Műterem)
ápr. 3-5.		UTAZÁS	České Budějovice	— indulás: ápr. 3. 8.00 BME K Épület előtt — program útikönyv szerint — érkezés: ápr. 5. 20.00 BME K Épület előtt
ápr. 9.	VII.	VÁZLATTEVÉ (első feladat)	konferencia hívás	- 1. feladat bemutatása és kiértékelése - 2. feladat kiadása és ismertetése
ápr. 16.	VIII.	Favaszi szünet konzultáció	konferencia hívás	— ismerkedés Janáky István hagyatékával (Janesch Péter galériája) — konzultáció csapatvezető konzulensekkel — 1. feladat pótleadás
ápr. 23.	IX.	konzultáció	konferencia hívás	- választott építész bemutatása, kurátori kérdés megfogalmazása (előadások) - konzultáció csapatvezető konzulensekkel
ápr. 30.	X.	konzultáció és prezentáció	konferencia hívás	- közös konzultáció (8 csapat) - tartalma: koncepció, kiállítás plakát, alaprajzi kollázs
máj. 7.	XI.	konzultáció	konferencia hívás	- konzultáció csapatvezető konzulensekkel
máj. 14.	XI.	konzultáció	konferencia hívás	- konzultáció csapatvezető konzulensekkel
máj. 21.	-	Feldolgozási hét		-
máj. 22.	-	LEADÁS		- péntek 12.00

máj. 29.	-	PÓTLEADÁS	konferencia hívás	- péntek 12.00 óra (különeljárási díjjal) - makettek közös befényképezése 12.00-15.00-ig - záró prezentáció közös konferenciahívással
jún. 19- júl. 4.	-	Középülettervezési Tanszék záró kiállítás	MÉSZ Ötpacsirta utca	- Közép 2., Komplex 1., Tanszéki Terv 1. tárgyak közös kiállítása - július 18-án a kiállítás berendezése - időpontja eltolódik, helyette virtuális kiállítás

2020. március 20.
Kronavetter Péter